

*'We zijn als grote jongens de uitdaging aangegaan,
we zullen als grote jongens ons verlies ondergaan.'*
- uit het dagboek van Marc Gilsing en Peter Teggelaar

HELDEN DAAD IN DE SAHARA



Een aangrijpend waargebeurd verhaal
over vrijheid, avontuur en broederschap

Eddy van der Ley

Eddy van der Ley

Heldendaad in de Sahara

*Een aangrijpend waargebeurd verhaal
over vrijheid, avontuur
en broederschap*

KOSM • S

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

Inhoud

Uit het dagboek van Marc Gilsing en Peter Teggelaar 9

Proloog 11

Hoe het allemaal begon 15

PREM 25

Duitsland, voetbal, relletjes en wij 33

Geef acht! 45

Passie en Hartstocht 53

De zoektocht (1) 59

De eerste Sahara-reis 67

Kennismaking met Marc 87

De zoektocht (2) 91

De tweede Sahara-reis 99

Busondernemer in Ghana 115

De zoektocht (3) 133

Het dagboek 141

Afscheid nemen 181

De geest van Peter 199

De dood van Marcel 203

Bellen met Reszö 211

De impact van de brieven 215

Zelf naar Tamanrasset 231

Epiloog 275

Uit het dagboek van Marc Gilsing en Peter Teggelaar

28 juli 1993 – 6 uur 's ochtends

Het wiel is compleet naar de klote, we hebben er nog 6 kilometer mee kunnen rijden. Peet heeft 'm nog net op een heuvel kunnen krijgen. Staat-ie lekker hoog als we 'm in de fik steken. We waren al om ongeveer 19.30 uur op deze plek en we hebben de avond goed doorgebracht. We zitten onszelf niet op te vreten over onze laksheid en over het gevaar wat ons te wachten staat. We zijn zeer relaxed. Toen we net stonden probeerde Peet 'n afscheidsbrief te schrijven. Het lukte hem niet. We denken beiden dat het alleen erger wordt daardoor.

Ik probeer wat zekerheid te vinden bij de gids maar er is werkelijk geen peil op te trekken. Erg frustrerend. Hij zegt wel dat er vandaag om ongeveer elf uur 's ochtends een patrouillewagen langs moet komen. Hoe hij dat moet weten is ons een raadsel maar we vestigen al onze hoop daarop. Vanaf nu 1 liter per dag want als de wagen vandaag niet komt dan morgen, volgens onze gids. Het is nu gelukkig nog koel maar het wordt weer extreem warm. Het stemt ons bijzonder verdrietig dat dit op deze manier verloopt. Peet en ik geven ons nog zo'n 15% kans te overleven en als ik denk hoe graag ik door wil, springen de tranen me in de ogen. Als ik denk aan wie ik achterlaat raak ik zelfs in paniek. Die gedachte ban ik uit! We laten een tattoo zetten, dezelfde, als we hier levend uitkomen. Een hele grote, mooie! We gaan ons ook een avond dronken drinken aan De

Koninck-bier. Da's 1 avond in een lange rij van dronken avonden.

Peet had heel veel vertrouwen in de gids omdat hij heel veel geld vroeg: 80000 CFA, da's zo'n 550 gulden. Dan denk je toch dat je de beste gids van heel Algerije te pakken hebt. Daarbij komt nog 't verhaal van 2 gozers die 's nachts met een gids binnen 7 uur de grens haalden. Dan geloof je dat toch? We vertrouwen blijkbaar nog te veel op de mensheid. Wat 'n land. Wat 'n land om in te sterven. Wat zonde! We hebben de auto al helemaal afgedekt tegen de zon die zo meteen opkomt. En dan breekt de pleuris uit!

Proloog

Eddy, doe er wat mee! De laksheid als het gaat om Sahara-reizigers is schrijnend te noemen. Er was geeneens meer een securitépost!

Eddy, schrijf hier een groot artikel over!

Dit boek is voor een ieder die het maar wil lezen

Ik lees deze woorden voor het eerst op 15 november 1993, in een fax die vanuit Algerije door de autoriteiten aan de nabestaanden van Marc Gilsing en Peter Teggelaar is doorgestuurd. Drie dagen eerder zijn we, nota bene via het NOS-nieuws, op de hoogte gesteld van hun dood. Het aantreffen van de lichamen, in een onherbergzaam gedeelte van de Sahara, geldt als het meedogenloze slotakkoord van een periode van wurgende onzekerheid, van ruim drie maanden balanceren tussen hoop en vrees.

Door het verstrijken van de tijd is het geloof in een goede afloop zo goed als vervlogen geraakt. Dus is er, naast tranen van verdriet, ook plaats voor opluchting. En dankbaarheid. Want de vondst van een dagboek, aangevuld met hartverscheurende afscheidsbrieven, voelt haast letterlijk als een geschenk uit de hemel. Dankzij de woorden van de jongens, opgetekend op de uitzichtloze plek waar ze zijn gestrand, weten we hoe het zo mis heeft kunnen gaan. En hoe zij de laatste dagen en momenten van hun leven hebben beleefd.

Marc en Peter richten zich dus ook expliciet tot mij. Of ik in de krant de veiligheid van de Sahara-reiziger in de betreffende regio aan de kaak kan stellen. Als journalist van het *Algemeen Dagblad* ben ik, om de zoektocht op gang te brengen en later in de nieuwssfeer, daadwerkelijk gaan berichten over deze zaak. Een emotionele rollercoaster, dat is het, want bovenal ben ik hartsvriend van Peter.

Maar er staat dus ook dat ene zinnetje: *Dit boek is voor een ieder die het maar wil lezen*. Dat ene zinnetje, dat zich in mijn achterhoofd nestelt. Het gaat met me op de loop, emotioneert me, slaat me tegen de grond, kikkert me op, daagt me uit. Jaar na jaar, decennium na decennium. *Dit boek is voor een ieder die het maar wil lezen*.

Ik heb mezelf vaak afgevraagd: moet ik tot publicatie overgaan? Of juist niet? Het antwoord ligt er nu, gegoten in boekvorm. Dertig jaar na dato, nu de emoties grotendeels zijn geluwd, geef ik gehoor aan de wens van de jongens. Om te waarschuwen, vooroordelen te ontkrachten, Marc en Peter postuum te eren en, niet in de laatste plaats, de vrijheid te vieren. Dat laatste klinkt misschien cryptisch en paradoxaal, maar daar kom ik in de loop van het boek uitgebreid op terug.

Heldendaad in de Sahara bevat verschillende verhaallijnen, maar de belangrijkste is de letterlijke tekst van het dagboek. Die verschaft een uniek inkijkje in de gemoedstoestand van twee levenslustige mensen die als ratten in de val komen te zitten en beseffen dat hun laatste uur heeft geslagen. In de bloei van hun leven, op slechts 24-jarige leeftijd. Wat doe je in zo'n situatie? Wat zeg je? Wat schrijf je op? Hoe neem je afscheid? Van je nabestaanden, van elkaar?

De evenwichtige en, wat mij betreft, heldhaftige manier

waarop Marc en Peter dit hebben gedaan, heeft een ongekend grote en positieve impact gehad op het rouwproces en verdere leven van de nabestaanden. Marc en Peter zijn een bron van inspiratie geworden, ook lang na hun dood.

Alleen daarom al moest dit boek er gewoon komen.

Eddy van der Ley

'Onze enige échte hel is de gedachte aan jullie verdriet.'

- uit het dagboek van Marc Gilsing en Peter Teggelaar

Op het moment dat avonturiers Peter Teggelaar en Marc Gilsing in de zomer van 1993 beseffen dat ze op 24-jarige leeftijd zullen sterven op een desolate plek in de Sahara, richten ze zich in hun dagboek met hartverscheurende afscheidsbrieven tot geliefden, familie en vrienden. Zonder zelfmedelijden, maar met humor, zelfspot, berusting en - vooral - de zorg voor hen die achterblijven, accepteren de onfortuinlijke Sahara-reizigers hun noodlot. Het dagboek, aangetroffen naast de lichamen, wordt een troostrijk houvast voor de nabestaanden. Een van hen, Eddy van der Ley, krijgt daarin het verzoek tot publicatie.

Dertig jaar later neemt Van der Ley de handschoen op. Als fundering voor *Heldendaad in de Sahara* publiceert hij het complete dagboek van de fatale woestijnreis. Ook verhaalt hij over de impact die de dood van de jonge levenskunstenaars op zijn leven en op dat van vele anderen heeft gehad, juist door die laatste woorden vanaf hun plotselinge sterfbed. Van der Ley, die voor een reconstructie van het drama zelf afreist naar de Sahara, schrijft vanuit het oogpunt van zijn verpletterende vriendschap met sportfreak en collega-journalist Peter Teggelaar. Het maakt *Heldendaad in de Sahara* ook tot een persoonlijke ode aan vrijheid, liefde, avontuur en broederschap.

Eddy van der Ley is schrijver, presentator en theatermaker. Hij runt een mediabedrijf, was 25 jaar verslaggever voor het *Algemeen Dagblad* en schreef o.a. *Niet zeiken, voetballen!* (over scheidsrechter Bas Nijhuis), *Recht voor z'n raap* (over voetbaltrainer Gertjan Verbeek) en *Hoi Papa* (over ex-voetballer Michel Boerebach).



www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
M•S**

NUR 320

Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen